

P 51682

EÖTVÖS LORÁND TUDOMÁNYEGYETEM
EGYETEMI KÖNYVTÁR

Munkaterv az 1975. évre

Eötvös Loránd Tudományegyetem
EGYETEMI KÖNYVTÁR
Munkaterv az 1975. évre.

Munkatervünk legfőbb célkitűzéseként 1975-ben is a kurrens feladatok és könyvtári szolgáltatások ellátását rögzítjük.

A METRO észak-déli vonalának építése miatti épületrongálódások, a munkakörülmények ezek következtében történt rosszabbodása miatt azonban ez - ugyanugy, mint az elmúlt évben - most sem lesz zavartalan. A károsodások - a szakértői vélemények szerint - már nem fokozódnak, úgy hogy talán már ebben az évben hozzá lehet kezdeni az épület helyreállításához. Erre irányuló javaslatunkat megtettük az Oktatási Minisztérium Műszaki Osztályának és az Egyetem Gazdasági Igazgatóságának, és tudomásunk szerint a METRO Beruházási Vállalat már megrendelte az épület helyreállításának a műszaki tervét. Amennyiben a helyreállítási munkák már ebben az évben megkezdődnek, azok az elmúlt évinél nagyobb mérvű állománymozgatással, egyes munkaszobák, olvasószolgálati helyiségek huzamosabb ideig tartó kiiktatásával fognak járni.

Mindezek előrebocsátásával a könyvtári munka egyes területein a következőket tervezzük:

I. Állománygyarapítás

A) Központi könyvtári munkaterület

1) Az állománygyarapításra előirányzott <u>hitelkeret</u> :	
könyvekre (05 rovat)	1,215.000 Ft
folyóiratokra (03 rovat)	755.000 "

összesen:	1,970.000.- Ft
-----------	----------------

Ahhoz, hogy az állománygyarapodásunkban az utóbbi években bekövetkezett csökkenési tendenciát megállítsuk, kb. 800.000 - 1,000.000 Ft-os pótelőirányzatra lenne szükségünk.

2) A vételen, megrendelésen kívüli szerzeményezési módok közül a nemzetközi cserére kell a legnagyobb gondot fordítanunk. Mivel e beszerzési forrásra - a vásárlási nehézségek miatt - egyre jobban rászorulunk, a spontán cseréről át kell térnünk az irányított cserére és rentábilissá tennünk ezt a szerzeményezési módot.

Az állománygyarapítás összesített tervszámai:

	1974.évi tényszám:	1975.évi tervszám:
<u>Gyarapodás</u>	11.531	11.000
<u>Csökkenés</u>	14.590	500
Erkezett folyóiratszám	18.916	18.000
Kiküldött rendelőlap könyv	1.734	1.500
folyóirat	1.669	1.600
<u>Kiadványcsere</u>		
ország	58	58
intézmény	186	186
Kiküldött forint-érték	256.800	300.000
Erkezett forint-érték	126.316	300.000

B) Hálózati munkaterület

1) A hálózati könyvtárak külföldi könyv- és folyóirat-beszerzéseire előirányzott hitelkeret:

könyvekre (05 rovat)	1,775.000 Ft
folyóiratokra (03 rovat)	3,360.000 Ft
összesen:	5,135.000 Ft

2) Tervszámok:

	1974.évi tényszám:	1975.évi tervszám:
Rendelések száma		
könyv	1,234	2.000
folyóirat	1,611	1.600
Beérkező anyag		
könyv	2.750	2.600
folyóirat	17.366	17.000

3) A Karközi Könyvtári Bizottság funkciója az Egyetemi Könyvtár Szervezeti Szabályzata 7.§-ának értelmében a hálózati könyv- és folyóiratbeszerzés koordinálása, ellenőrzése. Az elmúlt évben az Egyetemi Tanács egyik határozata ezt a dékánpk hatáskörébe utalta. A hálózati könyv- és folyóiratbeszerzés kialakult mechanizmusában ilymódon zavar keletkezett. Ezt - a Szervezeti Szabályzat

előírásának és az említett határozatnak az egyeztetésével - még az év első negyedében tisztáznunk kell. Ezzel egyidejűleg javaslatot kell tennünk a hálózati könyvtárak külföldi beszerzéseinél tapasztalt egyéb jelenségeknek (közvetlen vásárlások) a rendezésére is.

II. Feldolgozás

A feldolgozó munkában legfontosabb kurrens feladatként az újonnan beszerzésre kerülő könyvek feldolgozását irányozzuk elő. Rekatalogizálást olyan arányban végzünk, ahogy erre az új anyag feldolgozása lehetőséget nyújt; számszerűen ezt nem irányozzuk elő, de arra törekszünk, hogy meghaladja a múlt évi teljesítményt.

Az állományrevíziót - nemcsak azért, mert erre a munkára megfelelő munkaerőt még nem tudunk beállítani, hanem az esetlegesen bekövetkező újabb raktárátrendezési, mozgatási műveletek miatt is - ebben az évben is szüneteltetjük.

1) A katalogizáló munka várható alakulását a következőképp tervezzük:

	1974.évi tényszámok	1975.évi tervszámok
Első példányok kötetszáma a futószalagon	7.526	7.500
Együttfutó példányok, régi példányok egyidejű rekatalogizálása	548	500
Központilag katalogizált hálózati anyag, első példányok	2.555	2.550
Ugyanaz, együttfutó példányok	41	40
Egyetemi jegyzetek	357	300
Egyéb rövid uton katalogizált kötetek	127	800
Duplumraktárba helyezett db-ok	600	100
összesen:	11.754	11.790

A katalogizálási munka eme előirányzataihoz a következőket kell hozzáfűznünk:

- a futószalagos saját anyagunk és a hálózati anyag tervszáma nemcsak a múlt évi teljesítménnyel, hanem az állománygyarapítási előirányzattal is összhangban van;
- a rövid uton katalogizált és a duplumraktárba helyezett kötetek számánál lényeges eltérés várható az előző évhez képest; az előbbiek számát jelentősen növelni fogja az Olcsó Könyvtár és Magyar Könyvtár című sorozatok újabban beszerzett példányainak a feldolgozása, a duplumraktárba kerülő könyvek száma viszont lényegesen kevesebb lesz a múlt évben
- a korábbi nagyobbarányu raktárselejtezés következtében - feldolgozottakénál.

2) A katalógusok szerkesztésével járó munkák:

- a cimleírásokról katalóguscédulák készítése a Könyvtár valamennyi és - a tanszékek külföldi beszerzései vonatkozásában - a hálózati, valamint az országos és az egyetemi központi katalógusok számára;
- a Könyvtár három általános leíró katalógusának és a helyrajzi katalógusnak a szerkesztése, beleértve ezek folyamatos korrekcióját;
- az olvasói leíró katalógus revíziójának folytatása 180 fiókra terjedően.

3) A szakozó munkában 7.500 mű szakozását és tárgyszavazását tervezzük, valamint - a szak- és tárgyszókatalógus folyamatos gondozása mellett - a tárgyszókatalógus revíziójának a folytatását.

4) A folyóiratok és periodikumok feldolgozása terén adódó feladatok:

	1974.évi tényszám:	1975.évi tervszám:
Folyóiratok cimleírása	5.956	6.000
Egyéb periodikum "	3.120	2.500
Duplumfelvétel	-	200
Mutatványszámfelvétel	600	200

A folyóiratkatalógusok kurrens gyarapodásnak megfelelő kiegészítésén felül - a lehetőséghez mérten - folytatjuk a szakkatalógus egyes szakjainak továbbfinomítását és a 07 szakhoz (ujságok) a magyarországi hírlapok évekre való bontás szerinti mutatójának a készítését.

III. Olvasószolgálat

1) A beiratkozott olvasók tekintetében 7.000 olvasóval számolunk: 5.500 olvasóval kölcsönzésre is, 1.500-zal pedig csak olvasótermi használatra. (1974-ben 7.159 volt a beiratkozott olvasók száma, közülük kölcsönzésre 5.678, csak olvasótermi használatra 1.481 i-
ratkozott be.)

2) Az olvasóforgalom várható alakulása:

	1974.évi tényszám:	1975.évi tervszám:
Kölcsönzők	19.236	19.000
Olvasótermi látogatók	40.426	44.000
Folyóirattermi látogatók	6.159	6.000
Kutatótermi látogatók	1.298	1.000
összesen:	67.119	70.000

3) A könyvek és folyóiratok, egyéb dokumentumok forgalma:

Kölcsönzött kötetek	42.996	43.000
Olvasóteremben olvasott könyvek	49.044	56.500
Folyóiratteremben olvasott egységek	35.688	35.000
Kutatóteremben olvasott dokumen- tumok	5.830	5.500
összesen:	133.558	140.000

4) A kölcsönzőben - a kurrens kölcsönzési munka mellett - folytatjuk a régi tartozások, kintlevőségek felszámolását. Előreláthatólag 1500 felszólítás kiküldésére és - az elmúlt évben folyamatba tetteken felül - 40-50 kölcsönző régi tartozásának a peresítésére kerül sor.

5) Az olvasótermi kézikönyvtárban a Gc (Irodalomtudomány) és Hd (magyar irodalom) szakokból kivonjuk az elavult műveket, ezek módosulásait az olvasótermi katalógusokban is átvezetve.

6) A raktári munkában - a kurrens kiszolgálás, helyrerakás és a raktári rend gondozása mellett - kb.400 kötetnyi periodikát és 100 kötetnyi könyvet selejtezzük és vonunk ki az állományból. Abban az esetben, ha az épület helyreállítása már ebben az évben megkezdődik, ez újabb nagyarányú állománymozgatással fog járni.

IV. Tájékoztató és bibliográfiai szolgálat

1) A tájékoztató szolgálatban a felmerülő igényeknek megfelelően végezzük a referenzmunkát és bibliográfiai tanácsadást. Ezzel egyidejűleg:

a) folyamatosan vezetjük a referenznaplót, illetve referenz-archivumot;

b) új szerzeményeinkből folyamatosan tárlókat készítünk, hazánk felszabadulásának 30.évfordulója alkalmából jubileumi kiállítást rendezünk;

c) az igényeknek megfelelően tájékoztatókat, ismertetőket tartunk az egyes tárakról és a Könyvtár használatáról.

2) A bibliográfiai-dokumentációs munka és kiadványaink területén:

a) megjelentetjük "Az ateizmus és valláskritika nemzetközi cikkbibliográfiája" c. sorozat 12. (1971.évi)kötetét és nyomdába adjuk a 13.(1972.évi) kötetet.

b)"Az Egyetemi Könyvtár évkönyve" 7.kötetét nyomdába adjuk és megkezdjük a 8.kötet előkészítését.

c) Az Institut International de Philosophie részére folyamatosan összeállítjuk és megküldjük a magyar filozófiai irodalom kurrens annotált bibliográfiáját.

d) A felszabadulás 30.évfordulója alkalmából a TTK-val közösen kiadjuk "A természettudományok filozófiai kérdéseinek magyar nyelvű irodalma 1945-1974"c. bibliográfiát.

e) A múlt évről áthuzódó feladatként - lehetőség szerint - lezárjuk a kurrens külföldi közép- és ujkori történeti folyóiratok lelőhelyjegyzékét.

f) Felujítjuk a Bibliográfiák az egyetemi oktatás számára c. sorozatunkat, ennek keretében történő megjelentetés céljából összeállítjuk "A társadalomtudományok filozófiai kérdéseinek magyar nyelvű irodalma 1945-1975" című bibliográfiát.

V. Kézirat- és ritkaságtár

1) A kéziratok csekély, kb. 50-60 egységnyi gyarapodásával és feldolgozásával számolhatunk. Ez évben - a könyvkötészet közreműködésével - hozzákezdünk szakszerűbb tárolásuknak a megvalósításához.

2) A régi és ritka könyvek kötéstábláiból tovább gyarapítjuk és tudományos feldolgozásra előkészítjük - kötészetünk segítségével - a kódextöredékek gyűjteményét.

3) A ritka könyvek állományába kerülő kötetek száma - beleértve a nagyraktárból átveendő vetustissimákat is - kb. 400 lesz.

4) Metszetgyűjteményünknek kb. 750 darabnyi gyarapodásával számolunk.

5) A disszertáció-gyűjtemény gyarapodása kb. 300 kötetet fog kitenni.

6) Folytatjuk a vetustissima raktárban lévő aprónyomtatványok rendezését.

E részfeladatok ellátása mellett megvizsgáljuk annak lehetőségét, hogy a Ritkaságtár szétszórtnan tárolt anyagát hogyan lehetne egy helyen, illetve ugyanazon raktárrészben elhelyezni.

VI. A Könyvtár dolgozóinak kutatási tervei 1975-re

A Könyvtár munkatársai - a kutatóidő-kedvezmény felhasználásával - a korábban elkezdett témákra vonatkozó adatgyűjtéssel, feldolgozással foglalkoznak. Ezeket a témákat - személyekre bontva - az 1974. évi beszámoló jelentés tartalmazza.

VII. Hálózati és módszertani munka

1) Szervezési kérdések

a) Kiadásra előkészítjük "Az Eötvös Loránd Tudományegyetem hálózati könyvtárosainak kézikönyve II. Jogszabályok, körlevelek, tájékoztatók, minták" című kiadványunk anyagát.

b) Vizsgálódást végzünk arra nézve, hogy az egyetemi könyvtárhálózatot (96 könyvtár) hogyan lehetne az Egyetem strukturájának (tanszékcsoportok, szakcsoportok) megfelelően átszervezni.

c) Tapasztalatcsere látogatást szervezünk a Magyar Tudományos Akadémia egy-két hálózati könyvtárában

2) A hálózati könyvtárosok személyi kérdései

Az OM-MŰM 201/1975.számú, a felsőoktatási intézmények oktatói és egyéb alkalmazottai munkabérének megállapításáról szóló határozat alkalmazására - a hálózati könyvtárosok vonatkozásában - javaslatot teszünk.

3) A könyvtári állományrendezés

a) Kidolgozzuk - az Egyetem Gazdasági Igazgatóságával együttműködve - a hálózati könyvtárak állományrendezésére (selejtezés, egyes állományrészek szétválasztása) irányuló rektori utasítás tervezetét és segítjük ennek a gyakorlati megvalósítását.

b) A Csoport állományellenőrzési részlege tovább folytatja a Történeti Tanszékek könyvtárának ellenőrzését.

4) Egyéb munkák szakmai segítése

a) A kari szervezetbe tartozó hálózati könyvtárak 1974. évi munkájáról és problémáiról tájékoztatót adunk a dékánoknak.

b) A szakmai munka módszertani segítése céljából a kari előadók rendszeresen látogatják a hálózati könyvtárakat és vizsgálják:

- a könyvtári nyilvántartások (cimleltárak, katalógusok, kölcsönzés) vezetését;

- az állománybiztonsági és állományvédelmi intézkedések hatékonyságát;

- a nyitvatartási idő megtartását, a hálózati könyvtárosok munkakörülményeit és az olvasószolgálat ellátásának feltételeit;

- a nemzetközi kiadványcsere lebonyolítási rendjét.

E látogatásokról minden esetben jelentés készül.

c) Az Egyetemi Könyvtár

- a külföldi folyóiratok beszerzésével, valamint nyilvántartásával (Szerzeményi osztály),
- a tőkés országokból vásárolt könyvek cimleírásával és katalóguscéduláinak sokszorosításával (Feldolgozó osztály) segíti még a hálózati könyvtárakat.

VIII. Állományvédelem

1) A könyvkötészet munkájának előirányzata:

	1974.évi tényszám:	1975.évi tervszám:
Bőrkötések	4 db	30 db
Vásznas kötések		
ujsgméret	66	30
folyóiratméret	45	50
könyvméret	108	200
félkeménykötések	17	70
kartonkötések	554	500
nagyobb javítások	216	200
kisebb javítások	1425	1400
Restaurálás (könyv)	6	5
Pergamenlap restaurálása	310	300
Papírtöredék lefejtése	1003	600
Konzerválások (könyv)	1230	1000
Vegyes szakmunkák	841 óra	800 óra
Egyéb munkák	285 "	240 "
összes darabszám:	4984	4385
Vegyes szakmunkák és egyéb munkák óraszama:	1126	1040

2) A külső köttetés előirányzata: 1200 kötet könyv és 2300 kötet folyóirat, összesen 3500 kötet.

IX. Sokszorosítás, reprográfia

1) A sokszorosító üzem teljesítménye előreláthatólag a következő lesz:

a) Adrémán 4500, stencilen 3500, összesen 8000 negatív írás, erről adrémán 55.000, stencilen 25.000, összesen 80.000 katalóguskarton készül.

b) Fejelési munka:

- a katalógusokba kerülő kartonok száma	75.000
- a periodika katalógusokba kerülőké	2.000
- KC-bejelentés (könyv- és periodika)	13.000

c) A katalóguskartonok sokszorosításán kívüli egyéb leírási és sokszorosítási munkák kb 400 órát tesznek ki.

2) Mikrofilmet - a kutatók, hazai és külföldi könyvtárak kérésére - a Műszaki Egyetem Központi Könyvtárának fotolaboratóriumában készítettünk, előreláthatólag 3500-4000 kockát.

3) Az APECO és SAVIN-másolatok száma előreláthatólag 4-500, az oldalnyomásoké 6-7000 lesz.

X. Költségvetés, gazdálkodás

A Könyvtár költségvetése:

	1974.évi tényszám:	1975.évi tervszám:
01 Beralap	3.349.300	3.492.000
02 Egyéb személyi kiadások	192.600	173.000
03 Működési kiadások	2.427.900	2.141.000
07 Lakbérhozzájárulás	11.400	-
összesen:	7.520.200	7.045.000

A könyv - (05 rovat) és folyóiratbeszerzés (03 rovat) vonatkozásában (amint erre az állománygyarapításról szóló fejezetben is utaltunk) jelentős, legalább 800.000 Ft-nyi pótelő-irányzatra lesz szükségünk.

Szakmai felszerelésünket 2 db, egy 50 és egy 30 fiókos katalógusszekrénnnyel bővitjük (ez a múlt évről huzódott át) és 4-5 elavult, selejtezésre megérett írógépünket pótoljuk ujakkal. Fejlesztési (beruházási) keretből - amennyiben erre lehetőség nyílik - a nagy olvasóterem székeit cseréljük ki, és megkezdődik - lehet, hogy az év végéig, de a jövő év első felében minden bizonynyal be is fejeződik - a belső átalakítási tervünkből az épület hátsó részében tervezett liftnak a megépítése.